

Konferenciju "Inicijativa 20 + 5 + 6 - stanje i perspektive razvoja gospodarstva" 4. rujna 2019. Mostar organiziraju Udruženje poslodavaca FBiH i Večernji list, a pod pokroviteljstvom Izaslanstva EU u BiH

USVAJANJE ZAKONSKIH RJEŠENJA IZ "INICIJATIVE 20 + 5 + 6" INTERES JE SVIH, A NE SAMO UDRUŽENJA POSLODAVACA FBiH

Gospodarstvenici u Federaciji Bosne i Hercegovine za svaku žalbu protiv presude donesene u upravnom sporu od najvišeg sudskog tijela platit će sudsku pristojbu u iznosu od 200 KM, bez obzira je li u pitanju spor od 1000 ili 100.000 maraka. U Republici Srpskoj ova se pristojba ne plaća uopće. U susjednoj Hrvatskoj iznos pristojbe je od 16 do 165 maraka (što ovisi o vrijednosti spora, a ako se vrijednost spora ne može procijeniti, plaćaju 130 KM). U Srbiji naknada iznosi 6,30 KM, a u Crnoj Gori te pristojbe nema nikako. Za svaki podneseni zahtjev za izvanredno preispitivanje sudskih odluka gospodarstvenici u obama bosanskohercegovačkim entitetima moraju platiti pristojbu od 200 KM. U Hrvatskoj te pristojbe nema, u Srbiji je 16, a u Crnoj Gori 29,30 KM. Ako bh. gospodarstvenik planira podići tužbu za ponavljanje postupka, platit će pristojbu od 100 KM, u Hrvatskoj upola manje, dakle 50 maraka, u Srbiji 6,30, a u Crnoj Gori 29,30 KM.

Ova kratka usporedna analiza s cijenama sudskih pristojbi u BiH i zemljama okruženja možda ponajbolje ilustrira poslovni ambijent i različite vrste nameta koje opterećuju poslovanje kompanija u našoj zemlji.

Rukovođeni interesom da raste- rete gospodarstvo i poboljšaju poslovni ambijent u Federaciji Bosne i Hercegovine, ali i BiH u cjelini, u Udruženju poslodavaca Federacije BiH opredijelili su se za proaktivan pristup. Na način da na osnovi vlastitog iskustva i poslovanja u uvjetima koje nameću zakonodavna i izvršna vlast u FBiH, reagiraju i predlože konkretna zakonska rješenja kojima će poboljšati uvjete za rad kompanija. Tako je nastala "Inicijativa 20 + 5 + 6", odnosno set prijedloga novih zakona, izmjena i dopuna postojećih zakona i podzakonskih akata s jasnim ciljem – smanjiti opterećenja na gospodarstvo i poboljšati poslovni ambijent.

Upravo su ova zakonska rješenja u fokusu konferencije "Inicijativa 20 + 5 + 6 - stanje i perspektive razvoja gospodarstva" koju 4. 9. 2019. u Mostaru organiziraju Udruženje poslodavaca Federacije Bosne i Hercegovine i Večernji list, a pod pokroviteljstvom Izaslanstva Europske unije u Bosni i Hercegovini.

Cilj konferencije je na jednom mjestu okupiti predstavnike poslovne zajednice u BiH, izvršne i zakonodavne vlasti kako bi se u otvorenoj raspravi ukazalo na nužnost usvajanja "Inicijativa 20 + 5 + 6", odnosno seta prijedloga novih zakona, izmjena i dopuna postojećih zakona te izmjena i dopuna podzakonskih akata, u cilju raste- rećenja gospodarstva i poboljšanja poslovnog ambijenta.

RUKOVOĐENI INTERESOM DA RASTERETE GOSPODARSTVO I POBOLJŠAJU POSLOVNI AMBIJENT U FEDERACIJI BOSNE I HERCEGOVINE, ALI I BOSNI I HERCEGOVINI U CJELINI, U UDRUŽENJU POSLODAVACA FEDERACIJE BIH OPREDIJELILI SU SE ZA PROAKTIVAN PRISTUP

Godinama smo u prilici slušati upozorenja domaćih i međunarodnih ekonomskih stručnjaka kako je poslovni ambijent u BiH opterećen brojnima i kompliciranom administracijom, visokim nametima na rad i poslovanje, sporošću pravosudnih institucija, visokim stupnjem sive ekonomije. Sve nabrojano, ali i brojne druge prepreke poslovanju, poslodavci su izravno u prilici iskusiti u svome svakodnevnom poslovanju. Iz UP FBiH od sredine prošle godine krenuli su u "ofenzivu" prema donositeljima odluka, izvršnoj i zakonodavnoj vlasti, s jedinstvenim ciljem, osigurati povoljnije uvjete poslovanja, privući što više investicija, uvesti nove tehnologije, otvoriti nova radna mjesta. Od svega nabrojanog, najveću korist imat će upravo država, i to na svim razinama vlasti, ali i stanovništvo i poslodavci.

Sredinom prošle godine iz UP FBiH Vladi i Parlamentu FBiH dostavljen je set izmjena i dopuna pet zakona u kojima bi se izmjenom dva ili tri članka zakona značajno olakšalo poslovanje kompanijama u FBiH. Radi se o izmjenama i dopunama zakona o zdravstvenom osiguranju, fiskalnim sustavima, cestovnom prometu, privatizaciji poduzeća, profesionalnoj rehabilitaciji, osposobljavanju i zapošljavanju osoba s invaliditetom, za koje se traži razmatranje po skraćenom postupku.

Jedna od izmjena koja se traži ovim setom izmjena i dopuna zakona odnosi se na ukidanje fiskalnih blagajni u veleprodajnim objektima. Fiskalne blagajne u veleprodajnim objektima postoje samo u FBH, nema ih ni u susjed-

nom entitetu ni u bilo kojoj zemlji regije ili EU-a. Njihovo postojanje u veleprodajama otežava i poskupljuje poslovanje i iz UP FBiH su mišljenja kako se trebamo rukovoditi praksom zemalja EU, kojoj težimo.

U istom setu je i izmjena i dopuna Zakona o cestovnom prometu i odnosi se na to tko može biti vozač kamiona ili autobusa. Prema važećem zakonskom rješenju, to može biti samo osoba koja je završila srednju prometnu školu, s tim što mora čekati tri godine i položiti različite kategorije da bi vozila kamion, a onda još tri uz dodatna polaganja da vozi autobus. Dakle, potrebno je šest godina da dobijete dozvolu za vozača autobusa, a to je vrijeme tijekom kojeg u Bosni i Hercegovini prosječan student može završiti dodiplomski i postdiplomski studij. Izmjenom ovog članka Zakona o cestovnom prometu FBiH odmah bi se moglo zaposliti oko 2000 vozača autobusa i kamiona, a prihod za proračunske i izvanproračunske fondove od njihova zapošljavanja godišnje bi iznosio oko 15 milijuna maraka.

U ožujku 2019. godine UP FBiH je Vladi i Parlamentu FBiH dostavio set od 20 izmjena i dopuna ili novih zakonskih rješenja pripremljenih u suradnji sa stručnjacima. Radi se o sedam zakona kojima se reguliraju javni prihodi, pet zakona iz oblasti gospodarstva, šest zakona iz oblasti rada i zapošljavanja, dva zakona iz oblasti zdravstva, pet zakona koji bi se trebali razmatrati po skraćenom postupku te dvije inicijative upućene Parlamentu FBiH i četiri inicijative upućene Vladi FBiH koje se odnose na izravno uključivanje socijalnih partnera u svim fazama izrade propisa koji se odnose i utječu na poslovni ambijent.

Radi se o novim tekstovima zakona o finansijskom poslovanju, registraciji gospodarskih društava, stečaju, zaštiti na radu, štrajku, mirnom rješavanju sporova, posredovanju u zapošljavanju i socijalnoj sigurnosti nezaposlenih osoba, porezu na dohodak s analizom, doprinosima s analizom, računovodstvu i reviziji, federalnim administrativnim pristojbama i

tarifi federalnih administrativnih pristojbi te o Ekonomsko-socijalnom vijeću (ESV) FBiH. Također su pripremljene izmjene i dopune Zakona o zdravstvenom osiguranju, Zakona o profesionalnoj rehabilitaciji, osposobljavanju i zapošljavanju osoba s invaliditetom, Zakona o gospodarskim društvima, Zakona o fiskalnim sustavima, Zakona o porezu na dobit, Zakona o zdravstvenoj zaštiti, Zakona o naftnim preradevinama te Zakona o sudskim pristojbama u postupku pred Vrhovnim sudom FBiH.

Zastupnički dom Parlamenta Federacije BiH održao je tematsku sjednicu 10. travnja ove godine posvećenu poslovnom ambijentu i "Inicijativi 20 + 5 + 6" uz jednoglasan zaključak zastupnika svih političkih stranaka da se zakonska rješenja upute Vladi FBiH na razmatranje i da ih Vlada u roku od 60 dana dostavi Zastupničkom domu na razmatranje. Od tog roka je prošlo sada već više od 130 dana, a od Vlade FBiH nije dobiven nikakav odgovor. No, Udruženje poslodavaca FBiH i dalje intenzivno radi s predsjednicima i zastupnicima političkih stranaka koje čine Zastupnički dom Parlamenta FBiH na lobiranju za podršku rješenjima. Vladu FBiH još jednom pozivaju da u neke prijedloge zakona koji su već u parlamentarnoj proceduri uvrste prijedloge i izmjene koje je predložio UP FBiH.

Gospodarstvenicima je, naravno, najzanimljiviji set četiriju zakona iz oblasti porezne politike. Kada je u pitanju Zakon o doprinosima FBiH, iz UP FBiH predlažu rješenje prema kojemu bi doprinosi koji sada iznose 41,5 posto na neto plaće, smanjili na 32 posto u prvoj godini primjene. U iduće tri do četiri godine stopa doprinosa bi se dodatno, postupno, smanjivala do 26,5 posto na neto plaću, što je stopa doprinosa koju priželjkuju poslodavci. Preduvjet za daljnja smanjivanja jest proširenje porezne osnovice, jačanje porezne discipline, jači inspekcijski nadzor.

Iz UP FBiH najavljuju kako su se spremni zakonski obvezati se da će sva sredstva koja poslodavci ostvare kao uštedu na osnovi smanjene stope doprinosa usmjeriti u pove-

ćanje plaća radnicima. Kada je u pitanju Zakon o porezu na dohodak u FBiH, prijedlog poslodavaca je da neoporezivi dio iznosi 1000 KM, a da se na sve iznose više od 1000 maraka plaća jedna stopa poreza na dohodak. Prijedlog UP FBiH je 15, a Vlada FBiH traži 17 posto i o tome se trenutačno razgovara.

Što se pak tiče Zakona o porezu na dobit FBiH, zahtjev poslodavaca je da ostane stopa poreza na dobit od 10 posto, ali da se uvedu porezne olakšice po osnovi reinvestiranja, zapošljavanja osoba s invaliditetom i novog zapošljavanja, a predlažu da se uvede porez na dividendu. Osim što se uvođenjem poreza na dividendu proširuje porezna osnovica, dodatno će se potaknuti investiranje u gospodarstvo. Kada bi se usvojili svi prijedlozi UP FBiH, onda je realno moguće Zakonom o minimalnoj plaći precizirati značajno povećanje minimalne plaće u FBiH.

Usvajanje seta poreznih, ali i svih drugih prijedloga zakonskih rješenja iz "Inicijative 20 + 5 + 6" rezultirat će značajnim rasterećenjem gospodarstva, smanjenjem sive ekonomije i poboljšanjem fiskalne discipline, smanjenjem nezaposlenosti, povećanjem plaća, značajnijim povećanjem investicija, podizanjem konkurentske sposobnosti domaćeg gospodarstva, pojednostavljenjem i ubrzanjem administrativnih procedura, smanjenjem troškova poslovanja te harmonizacijom propisa i usklađivanjem sa smjernicama EU-a.

Iz Udruženja poslodavaca poručuju kako žele preuzeti svoj dio tereta u procesu poboljšanja trenutnog stanja u BiH.

"Rad na poboljšanju gospodarskog ambijenta prevladava stranačke i bilo koje druge partikularne interese, jer će koristi od toga imati svi društveni subjekti. Kao UP FBiH spremni smo odustati od svakog našeg prijedloga ako nam se argumentirano dokaže da su u interesu samo poslodavaca, a ne cjelokupne društvene zajednice", naglašavaju iz Udruženja poslodavaca FBiH.

USVAJANJE SETA POREZNIH, ALI I DRUGIH PRIJEDLOGA ZAKONSKIH RJEŠENJA IZ INICIJATIVE REZULTIRAT ĆE ZNAČAJNIM RASTEREĆENJEM GOSPODARSTVA, SMANJENJEM SIVE EKONOMIJE I POBOLJŠANJEM FISKALNE DISCIPLINE SMANJENJEM NEZAPOSLENOSTI, POVEĆANJEM PLAĆA...